

[หน้า 81]

**แรงจูงใจของผู้บริหารในการเลือกนโยบายการบัญชี
(Management Incentives in Selecting
Accounting Policies)**

ศิริลักษณ์ ศุภรัชย์

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจที่ผู้บริหารอาจมีในการเลือกนโยบายการบัญชี และวิเคราะห์แรงจูงใจที่ผู้บริหารในประเทศไทยอาจมีโดยอ้างอิงกับทฤษฎีต่างๆ ซึ่งทฤษฎีที่ใช้อธิบายแรงจูงใจของผู้บริหารนั้นประกอบด้วยทฤษฎีตัวแทน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุน ทฤษฎีต้นทุนทางการเงิน และทฤษฎีการประเมินต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับ เมื่อพิจารณาโครงสร้างธุรกิจ แหล่งเงินทุน บทบาทของรัฐบาลในธุรกิจ และการประเมินต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับของผู้บริหารในประเทศไทยโดยทั่วไปแล้ว บทความนี้ได้ตั้งสมมติฐานว่า ผู้บริหารในบริษัทไทยโดยส่วนใหญ่อาจมีแรงจูงใจให้เลือกวิธีการบัญชีแบบ Conservatism และมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเพียงบางส่วน อย่างไรก็ตาม วิฤต เศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 อาจทำให้แรงจูงใจของผู้บริหารในบางบริษัทมีการเปลี่ยนแปลงทำให้เลือกวิธีการบัญชีแบบ Optimism แต่อย่างไรก็ตาม การเปิดเผยข้อมูลแบบโปร่งใส ซึ่งข้อสมมติฐานนี้เป็นไปตามการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเท่านั้น ถ้าได้มีการจัดทำงานวิจัยเชิงสถิติในเรื่องแรงจูงใจของผู้บริหารในการจัดทางการเงินเพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์นี้จะ เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้นต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานทางการเงิน

คำสำคัญ: แรงจูงใจของผู้บริหาร, นโยบายการบัญชี, ทฤษฎีตัวแทน, ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุน, ทฤษฎีต้นทุนทางการเงิน, การประเมินต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับ

This article aims to explain the theories relating to management incentives in selecting accounting policies and critically analyse what incentives Thai management possibly possess. The theories explained include Agency Theory, Capital Market-Association Theory, Political Costs Theory, and Cost-Benefit Assessment. In analysing Thai management incentives, we conclude that Thai management potentially have incentives to choose accounting methods based on conservatism approach and intend to disclose information based on secrecy approach. However, after the 1997 economic crisis, Thai management incentives may have changed and thus they possibly select optimism-based accounting methods and transparency-based disclosure policy. In order to support this conclusion, statistical research is needed and the results from such research will be benefit to both academics and practitioners, particularly Thai accounting standards regulators.

Key Words: Management incentives, Accounting policy, Agency theory, Capital market-association theory, Political costs theory, Cost-benefit assessment.